

Hulgikaubanduse sihtkontrolli kokkuvõte

2016 aasta novembris ja detsembris teostasid Tööinspeksiooni teenindusrakkerühma 6 tööinspektorit sihtkontrolli hulgikaubandusega tegelevates ettevõtetes. Sihtkontroll teostati Harju maakonnas (sh Tallinn), Tartu maakonnas ning Hiiu- ja Saare maakonnas. Sihtkontrolli käigus pöörati eeskätt tähelepanu teguritele, mille tõttu toimub sagedamini tööõnnetusi.

2015 aastal toimus kaubandusega tegelevates ettevõtetes (sh hulgikaubandus) 463 tööõnnetust, olles seejuures teisel kohal peale metallitööstuses toimunud tööõnnetusi.

Sihtkontrolli käigus kontrolliti 41 hulgiladu: Harju maakonnas 22, Tartu maakonnas 10, Saare maakonnas 7 ning Hiiu maakonnas 2. Enim kontrolliti ladusid töötajate arvuga 10 – 49.

Sihtkontrolli käigus tööinspektorid kontrollisid laoruumides liikumisteede ja laadimisalade seisukorda, ohumärgistuste paigutust, töö- ja abivahendite kasutamist ning korrasolekut, isikukaitsevahendite väljastamist, samuti töötajate juhendamist ja väljaõpet.

Sihtkontrolli raames tuvastasid tööinspektorid kokku 246 rikkumist. Ühes hulgilaos tuvastas tööinspektor 14 rikkumist (suurim rikkumiste arv), kuid enamasti jäi rikkumiste arv alla 10. Rikkumisi tuvastati kõigis 41 kontrollitud hulgilaos. Kontrollimise käigus andsid tööinspektorid kontrollimise juures viibivatele tööandja esindajatele 104 suulist soovitusi.

83% kontrollitud ladudes olid liikumisteed takistustest vabad, 17% ladudes olid liikumisteedel jalus kaubaalused ja kastid ning muud ohutut liikumist takistavad esemed. Positiivsena saab tõdeda, et nii tõstukite kui ka töötajate (jalakäijate) liikumisteede korrasolekuga enamikes ladudes probleeme ei esinenud- 95% kontrollitud ladudes olid liikumisteed heas seisukorras. St, põrandad olid tasased, siledad, ilma aukude ja süvenditeta, mis omakorda vähendab töötajate otsest komistamis- ja kukkumisohtu aga ka tagab, et kauba transportimiseks kasutatavaid abivahendeid saab ohutult kasutada. Vaatamata sellele, et sihtkontroll viidi läbi talvisel ajal, ei esinenud veest ja lumest tingitud libisemisohtu.

Seevastu komistamis- ja kukkumisohtlike kohtade märgistusega seotud rikkumisi tuvastasid tööinspektorid rohkem- 27% kontrollitud ladudes, kus oli selleks vajadus, ei olnud tasapindade erinevused märgistatud. Peaaegu pooltes ladudes puudus aga selleks vajadus, st puudusid näiteks ohtlikud kaldteed, üleminekud, uksepiidad, triepistmed.

Ladudes, kus olid eritasapinnalised laadimisestakaadid, oli kõigil estakaadil vähemalt üks allapääs, kuid laadimisestakaadi ääred ei olnud märgistatud 51% kontrollitud ladudes. Laadimisaladel (ohuala), kus toimub kauba liigutamine, transport jmt toimingud, mis kujutavad ohtu töötajatele, puudus kohustuslik märgistus 49% ladudes. Niisamuti puudus 49% ladudes hoiatusmärk "Kukkumisoht" kohtades, kus esineb töötajate kõrgelt kukkumise oht (eeskätt laadimisestakaadil, platvormil). 18 laos puudus selleks vajadus, kuna kõrgelt kukkumise oht puudus. Laoruumides, kus liiguvad tõstukid ning esineb sõiduki (tõstuki) ja inimese kokkupõrke oht, puudus hoiatusmärk „Liikuv veok“ lausa

61% kontrollitud ladudest. Vaid kolmes laos puudus hoiatusmärgi vajadus, kuna liikuvat veokit ega tõstukit ei kasutatud.

Jalakäijate liikumisteede märgistus puudus 46% kontrollitud ladudest, tõstukite (ka käsikahvelkäru) liikumisteed ei olnud märgistatud 51% ladudes. Mõnevõrra tekitas tööandjatel segadust, et nii jalakäijate kui ka tõstukite liikumisteed peavad olema märgistatud.

Kauba transportimiseks kasutatavate töövahendite kontrollimisi teostatakse 68% kontrollitud ladudes. Kusjuures tööinspektorid ei tuvastanud ühtegi transportimiseks kasutatava töövahendiga seonduvat rikkumist. Seevastu redel ei vastanud ohutusnõuetele kuues laos.

Kontrollimise käigus tuvastasid tööinspektorid kolmes laos ohtlikke tööolukordi – näiteks olid kaubad ladustatud laadimisestakaadi vahelisele alale selliselt, et töötajale jäi väga vähe ruumi töö teostamiseks. Ohtlik olukord esines ka redeliga töötamisel.

61% kontrollitud ladudes oli töötajatele tööks vajalikud töötervishoiu- ja tööohutusalsed juhendamised läbi viidud.

Töökeskkonna riskianalüüs peab välja selgitama muu hulgas ohumärguannete kasutamise vajaduse töökeskkonnas ning töötajate isikukaitsevahendite kasutamise vajaduse. Riskianalüüsi ei olnud aga korraldatud 20% kontrollitud ladudes. 44% ei kajastanud riskianalüüsi isikukaitsevahendite kasutamise vajadust ning 49% ei olnud välja selgitatud ohumärguannete kasutamise vajadus.

Tugevdatud ninaosaga turvajalanõusid ei olnud väljastanud töötajale 27% kontrollitud ladudes.

Üheski laos ei tuvastanud tööinspektorid kauba ladustamisel ja transportimisel töötajale ohtlikke olukordi.

Teostatud sihtkontroll tõi välja, et enim probleeme hulgiladudes esineb erinevate ohumärguannete kasutamises- alates märgistuse vajaduse väljaselgitamisest kuni ohtliku koha reaalse märgistuseni. Töökeskkonna võimalike ohtlike olukordade (ja kohtade) välja selgitamiseks on tööandjatel vajalik teostada põhjalik ja objektiivne riskide hindamine. Samas ei tohiks ka unustada nõ igapäevaselt avatud silmadega töökeskkonnas ringi liikumist ja ohtude märkamist ning teadvustamist, millised tagajärjed võivad olla tegemata jätmisel.

Kokkuvõtte koostas

Maris Liidemaa